

Nina Kreutzmann Jørgensen o

HUN STÅR I NORDEN VIND

Noveller

MILIK PUBLISHING

Udgivet med tilskud fra

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

NunaFonden

norden

Nordens Institut i Grønland

Hun står i nordenvind

© Nina Kreutzmann Jørgensen & milik publishing, 2016

Redaktion: Julie Rehloff Kondrup

Illustrationer: Camilla Nielsen s. 15

Lilja Jökulsdóttir s. 29

Naja Rosing-Asvid s. 43

Kirstin Helgadóttir s. 59

Julie Greve Lindholm s. 75

Dagbjört Drífa Thorlacius s. 87

Gunn Sloan Müller s. 101

Sissi Møller s. 113

Maria Kreutzmann s. 125

Nina Kreutzmann Jørgensen s. 143

Co-Writers: Thomas Lennert s. 28

Amalie Gerne Kallehauge s. 86

Metgry s. 112

Lene Leed og Jens Olsen s. 124

Grafisk tilrettelæggelse: Ivalu Risager

Tryk: Clemenstrykkeriet, Danmark

1. udgave, 1. oplag

ISBN 978-87-93405-37-0

Grønlandsk udgave: *Avannersumut sassarpoq*, milik publishing, 2016

www.milik.gl

KARLA	13
ELLA	27
MAALIA	41
GUÐSKA	57
MADDIE	73
HELGA	85
ANNA	99
ANGELA	111
LULU	123
NAANA	141

Du er som et univers af sne og stor magi.
Du fylder rummet op af dig og jalousi.
Dansende i natten bliver du væk.
Legende i natten er du som et trylleri.
Maalia.

Langsomt tager du hjerter ind i drømmens fantasi.
Månen synger med på dine sanges melodi.
Dansende i natten bliver du væk.
Legende i natten er du som et trylleri.
Maalia.

Hvirvelvindens duft af dig gør jorden helt besat.
Havet ruller dønningerne ind til dig i nat.
Flakkende i mørket bliver du væk.
Stærkere end sjælen tager du kræfterne af mig,
Maalia.

Du danser i nordlys,
du danser i nordlys indeni,
Maalia.

Maalia

Maalia samlede de mere end femhundrede blomster og det resterende gran, hun havde tilbage, og lagde forsigtigt det hele i kasser og plastik. Det var stadig mørkt udenfor, selvom klokken var ni om morgenen. Hun gik ud til bilen på parkeringspladsen.

– Hej smuksak, sagde Anda, der også var på vej ud i sin bil for at køre på arbejde. Selvom det var et industrikvarter, havde Anda lejet sig ind i en lille lejlighed tæt ved blomsterforretningen. Det var nærmest blevet en vane at støde ind i ham hver morgen.

– Hej Anda. Kakkaak, det er koldt og glat i dag, hva’?

– Ja, det må man sige, det er, svarede Anda. Hans blik løb fra hendes støvler op ad de slanke ben, mave og de store bryster og stoppede, før han fik øjenkontakt.

Hun lagde kasserne i bagagerummet på sin røde Toyota Tercel. Ruderne var frosset til, og hun blev irriteret på sig selv. Nu havde hun igen glemt at købe en skraber. Hun åbnede døren og fandt sit gamle medlemskort til Brugsen i sidelommen. Hun lænede sig ind over bilen og skrabadet ruderne fri for is. Anda havde tændt for motoren, men holdt stadig helt stille. Hun vidste, han lige nu sad og nød synet af hendes foroverbøjede krop.

Hun kørte langsomt for ikke at skride. Nuuks gader blev lyst op af de mange julelys og lysende juletræer, der var hængt op på alle lygtepæle. Stille sne dalede ned på vejen som tyndt støv, der gjorde det endnu sværere at køre bilen. Folk på vejene var pakket ind i tykke jakker med hætter og pels, og Maalia kunne nærmest høre deres knirkende travle skridt.

Hun parkerede uden for universitetet. En mand løb hende i møde, kun iført en skjorte og med alt for fine sko til snevejret. Han åbnede døren for hende.

– Hej, lige til tiden, sagde han med et lille smil. – Jeg regnede med, at du nok havde brug for lidt hjælp.

– Hej, jo tak, smilede hun tilbage.

Hun bandt sit lange, sorte hår op i en knold og åbnede bagagerummet.

– Du må være Preben. Er det dig, jeg snakkede med i telefonen?

– Ja, det er mig, grinede han lidt højt og akavet. – Det er mig, der skal holde velkomsttalen i eftermiddag.

– Okay, spændende, sagde Maalia og nikkede høfligt interesseret.

De bar kasserne ind i den store aula. Preben var lille og tæt med en lille topmave. Han så ung ud.

Aulaen var heldigvis tom for mennesker. De satte kasserne på kantinebordene.

– Tak for hjælpen, sagde Maalia.

– Det var da så lidt. Du siger bare til, hvis du får brug for en hånd. Pedellen går rundt og sætter borde og stole op til i eftermiddag, han vil helt sikkert gerne hjælpe, hvis du skulle få brug for en stige eller andet.

Preben stod stille et øjeblik, mens Maalia vendte sig om mod kasserne. Hvorfor blev han stående? Hun kunne mærke Prebens blik på sig. Det var hun vant til. Trak han vejret lidt tungere nu? Hun hørte ham gå og vendte sig om og kiggede ud over den store aula. Hun lagde mærke til, at Preben sagde noget til pedellen, som stod og baksede med nogle borde. De grinede og kiggede begge over mod Maalia, der hurtigt vendte sig om igen.

Hun lagde alle blomsterne og granen ud på bordene for at få et overblik. Hun begyndte at fløjte, som hun altid gjorde.

de, når hun skulle i gang med noget, der ville tage lidt tid. Uden at hun tænkte over det. Det gav hende ro.

Mens hun bandt de forskellige blomster sammen til en guirlande, kom pedellen med en stige.

– Halløj, skal du bruge sådan en på et tidspunkt? spurgte han genert. Hun lagde mærke til hans røde kinder.

– Jaa, øh. Jo tak, fik hun fremstammet. Hun var så koncentreret om sit arbejde, at hun havde svært ved at beslutte, om hun havde brug for den eller ej.

– Du kan bare stille den her, jeg skal nok finde ud af det, svarede hun så mere fattet og tilføjede et venligt smil.

– Der er kaffe og te inde i mit værksted, du tager bare, hvis du mangler, ilaa? smilede han tilbage, høfligt og nærmest i et majestætisk buk.

– Qujan, det vil jeg rigtig gerne, svarede hun og skyndte sig at vende sig om, så det ikke skulle blive alt for akavet, at han stod der som en anden tjener.

Hendes mobiltelefon ringede, det var Bikki.

– Hej, jeg har taget fri for i dag. Skal vi ikke spise frokost sammen i Katuaq?

– Jo, det kan vi godt. Jeg er lige ude på universitetet for at hænge nogle dekorationer op til deres juleafslutning.

– Juleafslutning? Skal det være så højtideligt, at de har hyret dig til at sætte dekorationer op til en juleafslutning? Hold da op, de gør sgu noget ud af det, hva'? grinede Bikki i den anden ende.

– Jaa, det er vist lidt ekstra højtideligt i år, sagde de. Noget med nogle ph.d.er der er færdige, tror jeg.

– Okay, jamen, har du tid så?

– Ja, jeg er færdig her ved tolvtiden. Lad os bare mødes derinde klokken halv et.

Maalia fløjtede videre på sin hjemmelavede melodi. Pedellen begyndte at fløjte med nede fra den anden ende af aulaen. Hun vendte sig om og smilede til ham. Han grinede tilbage. Hun trængte til en kop kaffe.

Hun børstede blade og grannåle af sin t-shirt og hev op i cowboybukserne. Tog elastikken ud og kørte fingrene igennem det tykke, sorte hår. Rystede hovedet lidt og satte håret op igen. Da hun gik hen mod pedellen, lagde hun mærke til, at han ikke på noget tidspunkt havde taget blikket fra hende. Han opdagede, at hun kiggede tilbage på ham, og han blev igen rød i hovedet.

– Hvor er dit værksted? spurgte hun henkastet og lod, som om hun ikke havde lagt mærke til hans stirren.

– Ah, det er lige ned ad gangen og så første dør på højre hånd. Jeg kunne nu også godt trænge til en kop, sagde han og satte stolen på plads ved et af de julepyntede borde.

De fulgtes ned ad gangen uden at sige noget. Maalia havde ikke overskud til smalltalk, og han havde stadig røde ører.

Han fandt en engangskop til hende fra en skuffe i sit arbejdsbord og hældte timegammel filterkaffe op til hende.

– Det var da et stort værksted, du har, sagde hun påtaget interesseret, da de havde stået i nogle lange, tavse minutter.

– Ja, jeg klager sgu ikke.

Han turde ikke kigge på hende.

De hørte trin på gangen, og pludselig stod Preben i døren.

– Nååh, hvad laver I to turtelduer her? Nu opfører han sig vel ordenligt, hva'? Det er ikke hver dag, han får besøg af smukke damer på værkstedet, grinede han højt, mens han klaskede en hånd på pedellens skulder.

Maalia smilede tilbage, mens hun sukkede indvendig.

– Vi får bare en kop kaffe. Nå, jeg må i gang igen, inden det bliver alt for sent, skyndte hun sig at sige for at slippe for flere pinlige bemærkninger.

– Maalia forresten, er det muligt, at vi kan genbruge dekorationerne i morgen på seminariet? Hvis det altså ikke er til for meget besvær? De er vildt flotte, og det ville være hyggeligt at pynte lidt op på seminariet til deres afslutning i morgen.

– Jo, det kan sagtens lade sig gøre, men så skal jeg hente dem, når I er færdige her.

– Du kan bare komme og hente dem i aften efter klokken syv. Jeg er herude, så hjælper jeg dig, smilede Preben indsmigrende.

– Det er helt fint, svarede Maalia. – Ja, jeg får nok brug for lidt hjælp til at fragte dem ud i bilen. Jeg kommer i aften så.

Maalia smuttede ud af værkstedet og skyndte sig videre med at hænge dekorationer og guirlander op.

I Katuaq sad Bikki allerede og ventede på Maalia.

– Hold kæft, det er glat udenfor, hva'? sagde Maalia og krammede Bikki. – Jeg kørte kun tyve kilometer i timen. Min bil skal vist snart have nye vinterdæk, de hjælper ikke en skid.

De grinede og gik op for at bestille noget frokost. På vejen gik de forbi en mødregruppe. De sad ved et stort bord med alle deres babyer i favnen. Maalia lagde mærke til, at de kiggede på hende, da hun gik forbi. Hun lod som ingenting og greb menukortet. Hun hørte dem hviske og vidste godt, hvad de snakkede om. Eller rettere hvem. Hun fløjtede distræt, mens hun kiggede på menuen. Bikki tog om hendes ryg og gav hende et ekstra kram.

– Dejligt at se dig. Du har så travlt, sagde hun og lagde sit hoved på Maalias skulder. Maalia krammede hende tilbage.

– Ja, det er hårdt at være selvstændig, men det kører nu meget godt for tiden. Jeg er hundesulten.

De bestilte deres mad. På vejen ned til deres plads passerede de igen mødregruppen.

– Ja, det er utroligt, at udseendet har så meget magt nu til dags. Det må fandme være et nemt liv, sagde en af dem og fik samstemmende nik fra hele bordet.

– Ja, men helt ærligt, hvad ville du helst have – brains or boobs?

De andre mødre grinede højlydt, de lagde ikke mærke til, at Maalia og Bikki gik forbi. Maalia vidste, at de snakkede om hende. Hun fløjtede stille videre på vej ned til sin plads.

– Er du stresset, kammak? Du fløjter hele tiden, sagde Bikki.

– Ja lidt, måske. Jeg får lidt travlt i aften med at pille alt det ned, jeg lige har hængt op. Det er okay, de får bare en regning mere, grinede hun veltilfreds.

De fik deres mad, og Maalia nød at sidde med Bikki. Det var så sjældent, at hun kom ud.

– Du må da snart ud at fyre den lidt af, hva’?

Bikki prikkede med sin fod til Maalias skinneben under bordet.

– Vi to singler må da snart gøre noget. Jeg er så fucking træt af at være single. Hun grinede og lavede et ansigt til Maalia, for at få hende til at grine med. Maalia grinede og lavede et ansigt tilbage.

– Der er sgu ikke nogen i denne her by. Alle har været alle steder. Jeg gider ikke bare finde en eller anden.

Hun kiggede ned i bordet og sukkede.

– Du kan sgu da få hvem som helst. Det er da en kæmpe fordel. Du kan vælge og vrage. Prøv at se mig. Jeg har allerede hængepatter og en slasket røv.

Bikki grinede, mens hun svingede med skuldrene så hendes bryster dinglede frem og tilbage under blusen. Maalia grinede med. Bikki var altid god til at muntre hende op.

– Ej, det er ikke altid en fordel, det ved jeg godt, kam-mak, afsluttede Bikki og så pludselig alvorligt på hende.

Maalia smilede et opgivende, men kærligt smil tilbage.

– Nej, det er sgu ikke en fordel, hviskede hun.

Mødregruppebordet snakkede stadig om udseendet, kunne Maalia se på deres fagter. Hun kendte godt halvdelen af dem, der sad ved bordet. De var vokset op sammen i samme by, og to af dem havde hun gået i parallelklasse med, da de gik på gymnasiet. Nu sad de der og lod som ingenting. Maalia hev ned i sin t-shirt og tog jakke og hue på. På vej ud af Katuaq smilede hun til mødrene, og de nikkede smilende tilbage. Typisk.

Hun krammede Bikki farvel og løb forsigtigt ind i Pisiffik for at handle aftensmad. Det var en rigtig kold eftermiddag, og folk var godt pakket ind. Da hun skulle til at tage en kurv, stødte hun ind i en kæmpe dunjakke, der også rakte ud efter en kurv. Det var Anda.

– Hej igen smuksak. Damerne først, sagde han med sit sædvanlige sleske glimt i øjet.

– Halløj Anda. Tak for det, nikkede hun høfligt, tog kurven og skyndte sig videre.

– Nå, har man lidt travlt i dag? grinede han fjollet efter hende.

– Ja, jeg har mega travlt, løj hun og halvløb gennem forretningen, så hun blev fri for at støde ind i andre, der også havde lyst til at snakke.

Hun fandt noget laks i køledisken og sprang resten af indkøbslisten over. Hun orkede ikke at handle alligevel. Ved kassen var der heldigvis ikke lang kø. Folk havde ikke fået fri fra arbejde endnu. Hun lagde laksen på båndet, og ekspedienten, en ung fyr med et "NY I JOB" på skjorten, kiggede nervøst op og hilste pænt, som han tydeligvis havde fået besked på, at han skulle. Hun hilste høfligt tilbage. Hans blik frøs, da han kiggede på hende, som om han blev forskræk-

ket. Kun et kort øjeblik, men nok til, at Maalia vidste, hvad han tænkte.

– Hallooo? smilede hun til ham. Han rystede svagt på hovedet og kom tilbage til virkeligheden. Hans kinder var helt røde, og han glemte at ønske hende en god dag, da hun var færdig med at betale.

Hun ville tilbage til forretningen og rydde op, så alt var klar til i morgen. På vej ud mod bilen gik hun med små skridt for ikke at glide på isen, der var hård som beton. Sneen dalede igen som store snefnug, der var så lette, at de havde svært ved at nå jorden. Da de endelig lagde sig på vejen, gemte de alt snavset væk under sig. Det så smukt ud, alt det hvide i den kolde luft. En gruppe unge mænd gik forbi Maalia. Hun lagde som sædvanlig ikke mærke til, at hun gik og fløjtede. De fniste, da de gik forbi hende, og en af fyrene fløjtede den samme tone som hun. Hun kiggede op og smilede flovt til dem. Da de var kommet forbi hende, piftede de af hende. Hun fortrød, at hun havde smilet til dem.

Bilruden var dækket af blød, let sne, og Maalia behøvede ikke at skrabe ruden denne gang. Vinduesviskerne kunne godt skrabe det væk. Hun tændte for radioen og kørte langsomt afsted, forbi lyskrydset i bymidten og ned mod industriområdet, hvor hun havde sin lille blomsterforretning. Hun nød musikken i bilen. Det var et gammelt Green Day-nummer. Hun rockede med hovedet og fløjtede med på melodien. Måske hun alligevel skulle tage i byen med Bikki og fyre den lidt af. Det trængte hun til. Hun bestemte sig for, at hun ville ringe til Bikki, når hun havde fået pillet blomsterne ned.

Det var mørkt, da hun slukkede for lyset i forretningen. Det sneede ikke mere. Det var blevet endnu koldere, og luften var knastør. Hun kunne se en del stjerner på trods af gadelamperne. Hun låste døren til forretningen og kiggede

ud over det øde område af gamle industribygninger. Der var ikke et øje på vejen. Folk var hjemme at spise aftensmad, og Maalia glædede sig til at blive færdig på universitetet, så hun kunne komme hjem og tilberede sin laks.

Hun kørte gennem Nuuks øde, kolde gader og ud til universitetet. Der var lys i aulaen, men ingen biler på parkeringspladsen. Hun løb op ad trappen og hev i døren. Den var låst. Hun bankede på glassdøren, og Preben kom til syne længere nede ad gangen. Han gik stille og roligt med et veltilfreds smil imod hende. Hun smilede tilbage gennem ruden, men hev hurtigt sin mobil op af lommen, så hun havde noget andet at kigge på, mens han tog sig god tid til at få åbnet for hende. Der var en besked på mobilen fra Bikki. *Ring når du kommer hjem, hvis du får lyst til en øl senere.* Maalia smilede.

Døren gik op.

– Hej, kom ind i varmen, det er godt nok pivkoldt her til aften, hva’? Preben kiggede hende direkte i øjnene.

– Ja, hold da op, det er koldt. Brrr, rystede Maalia med overkroppen.

– Jeg har sat stigen op. Jeg turde ikke begynde at pille ned. Jeg tænkte, at det ville du nok helst selv klare. Jeg er sgu bange for at ødelægge dit fine arbejde.

Preben grinede skævt. Han svedte, kunne hun se.

– Er alle gået? spurgte Maalia.

– Ja, der er kun os to, blinkede Preben tilbage. Han virkede småfuld.

– Var det en god eftermiddag? skyndte Maalia at spørge, inden hans blinkende øjne kom for godt i gang.

– Det var skidehyggeligt, og min tale gik vist også okay.

– Hvad underviser du egentlig i? spurgte hun, for at holde samtalen kørende med ufarlige emner.

– Kommunikation, kultur og etik, svarede han. – Jeg er her kun for en kort periode. Det er et konsulentarbejde, et

fag som de studerende i Kultur- og Samfundshistorie skulle nyde lidt godt af, grinede han.

– Okay.

– Det er et fantastisk land, I har her, fortsatte han, da Maalia ikke sagde mere.

– Ja, her er skønt, svarede hun og kravlede hurtigt op på stigen for at binde knuderne til blomsterguirlanderne op. Også selvom det betød, at Preben fik direkte udsyn til hendes røv.

– Ja tak! sagde Preben halvt råbende. – Og de smukkeste kvinder har I også.

Maalia svarede ham ikke. Han var tydeligvis mere end småfuld. Han forsvandt ud af aulaen.

Hun pakkede hurtigt blomsterne ned i kasserne og skulle lige til at gå, da han kom tilbage med en flaske vin i hånden.

– Vil du ikke have et glas, inden du går? spurgte han.

– Nej tak, jeg skal skynde mig hjem. Min veninde venter på mig, løj hun.

– Må jeg så ikke køre med dig ind til byen? Jeg har sgu fået et glas for meget her til aften.

– Det må du gerne, hvis du hjælper mig med at bære kasserne ud til bilen.

Hun ville ønske, at hun kunne køre hurtigere, men der var stadig meget glat på vejene. Preben plaprede om alle de smukke steder, han havde oplevet i Grønland, og hun var vant til den sædvanlige smøre om Godthåbsfjorden, Store Malene og de fantastiske gæstfrie mennesker, der levede her. Det gjorde ikke så meget, hvis det ikke havde været for måden, han sagde det på. Og hvordan han skævede til hende undervejs.

– Hvor skal jeg sætte dig af? spurgte hun.

– Åh, gider du kører mig hjem til Radiofjeldet? Så er du en skat, smilede han indladende.

– Ja, det er okay.

Hun drejede op mod Radiofjeldet og standsede bilen, så han kunne stige ud. Før hun nåede at trække håndbremsen, havde han allerede sine hænder på hendes lår. Han ragede på hendes bryster og tog hånden op til hendes kind for at vende hendes ansigt mod sig, så han kunne kysse hende. Det gik lynhurtigt. Maalia blev så forskrækket over hans reaktion, at hun slog ham hårdt i brystet med en knytnæve.

– Hvad fanden laver du? skreg hun grådkvalt.

– Ej, det må du undskylde. Jeg troede, du havde lyst, svarede han. – Undskyld.

– Skrid ud af min bil! sagde hun skarpt.

– Ja, undskyld, det ... det var ikke meningen, stammede han flovt.

– Hvad fanden havde du regnet med?! Idiot!

Inden han nåede at smække døren ordentligt i, bakkede hun ud på vejen og glemte alt om, at der var glat. Hun skulle hjem. Hun gled med bilen, hver gang hun drejede, og måtte ryste hovedet lidt for at komme til sig selv igen, så hun kunne koncentrere sig om at køre ordentligt.

Da hun kom hjem, tømte hun bagagerummet for kasserne med blomster, så de ikke frøs til i nattekulden. Hun smækkede irriteret hoveddøren i og skreg højt inde i gangen, så det gav genlyd mellem væggene. Tårerne trillede arrigt ned ad kinderne, mens hun satte kasserne fra sig og tog jakken af. Hun lagde laksen i køleskabet, hun var ikke sulten mere.

Inde i stuen fandt hun sin mobil frem og skrev til Bikki.
*Jeg er blevet for træt. En anden dag kammak :-**

Hun sad et øjeblik i sofaen og kiggede tomt ud i luften. Hold kæft, en idiot. Hun fik øje på billedet af aataa, de efterhånden slidte puder, sælskindsnisserne og de små lysestager, der lignede huse. Hun begyndte mere interesseret at kigge rundt på væggene og møblerne. Her var hun tryk-

Hun tændte for fjernsynet og gik ind i soveværelset og tog tøjet af. Hun tog en gammel, stor t-shirt på og et par gamle joggingbukser, redte sit lange, sorte hår og flettede en tyk fletning. Hun gik ud på badeværelset og børstede sine tænder. Så sprøjtede hun noget koldt vand i ansigtet og tørrede det med det lille blå gæstehåndklæde. Hun kiggede sig selv i spejlet. Hun så træt ud.

Hun slukkede alt lyset i huset og skulle til at sætte sig i sofaen igen, da hendes øjne fangede noget udenfor. Hele himlen var grøn af nordlys. Hun løb ud i gangen og tog støvler og jakke på.

Hun stod ude på vejen i lang tid og så op på bølgerne af grønne og lilla farver, der dansede på himlen. Uden at bemærke det begyndte hun stille at fløjte.

Tak til
NAPA, Katja Vahl,
Bente og Anders Meilvang.

Samt en særlig tak til min familie
og venner for uvurderlig støtte, hjælp,
sparring og kærlighed.

Nina Kreutzmann Jørgensen er en af Grønlands mest anerkendte sangerinder. Hun debuterede i 2008 med albummet *Eqqissineq*. Det nyeste album *NINA – Hun står i nordenvind* fra 2016 er hendes første hele album på dansk. De ti sange om nordiske kvinder er inspirationen til denne bog, som er Ninas forfatterdebut.

Jeg er meget fascineret af vores fælles historie i Norden, især rigsfællesskabets historie. Det føles for mig, som om vi er i familie. Som om der er et slægtsskab mellem grønlændere, færinger, danskere og islændinge. Dette blev tydeligt, da jeg skrev min første sang på dansk. En ny verden åbnede sig for mig. Jeg fik mere plads til at udfolde min identitet. En nordisk identitet. Jeg satte mig selv fri i mit sprog og gav mig selv lov til at være grønlænder på min måde.

Nina Kreutzmann Jørgensen

NINA
HUN STÅR I NORDENVIND

Kan købes via iTunes eller på facebook.com/ninakj